

styk s více osobami, které jej navštěvují. Kdyby byl soud k těmto okolnostem přihlédl a je zhodnotil, byl by snad došel k přesvědčení, že obraz mohl být shlédnut více osobami. Obžalovaný pak ani netvrdí, že by byl učinil nějaké opatření, aby tuto možnost vyloučil, ač doznal, že většinou byl celé dny z domova pryč za obchodem. Okolnost zdůrazněná rozsudkem, že si obžalovaný v době malování bytu ani neuvědomil, že se bude prodávati v pokoji a že tam lidé přijdou nakupovati, je nerozhodná, protože obžaloba stíhá obžalovaného pro celou dobu, po kterou měl obraz pověšený v pokoji a ne jen pro den, kdy se byt maloval. Proto je také nerozhodno, zda v době malování lidé přišli do pokoje čili nic, a to tím méně, že se vyžaduje pouze možnost shlédnutí obrazu a nikoliv skutečné shlédnutí.

Po stránce subjektivní soud vyloučil vědomí obžalovaného, že vyvěšením obrazu Hitlerova ve svém bytě pobuřuje proti ústavní jednotnosti a demokraticko-republikánské formě státu. Tomuto výroku zmateční stížnost právem vytýká neúplnost (§ 281, čís. 5 tr. ř.), poněvadž soud neuvážil a nezhodnotil doznání obžalovaného, že má světový názor Hitlerův, že je jeho přívržencem, že je toho názoru, který sdílí statisíce německých národních socialistů v republice, že všichni Němci patří do jedné říše; dále obsah trestního oznámení, že obžalovaný byl zakladatelem a duševním vůdcem strany DNSAP. ve V., byl pro horlivou činnost ve straně touto dvakrát vyznamenán, že byl horlivým propagátorem programu Volkssportu, že u něho byla nalezena hnědá košile a čepice, součástky to uniformy strany DNSAP., a konečně kniha »Das Dritte Reich«, propagující myšlenku připojení pohraničních, Němci osídlených krajů republiky ke Třetí říši německé. Není vyloučeno, že by soud, kdyby byl tyto okolnosti náležitě uvážil, byl došel k přesvědčení, že obžalovaný veřejně oslavoval Hitlera ve vztahu jednak k podvratným snahám hnutí NSDAP., jejímž vůdcem je Hitler a jež jsou namířeny proti územní celistvosti, nedílnosti a tím i jednotnosti Čsl. republiky, zaručené její ústavou (§ 3 úst. listiny), jednak k uplatnění nedemokratických ideí vůdcovských v ústavě Čsl. republiky, že tedy jednal úmyslně, jsa si vědomi způsobilosti svého jednání pobuřovati proti uvedeným chráněným statkům. Při tom okolnosti, že pošta obžalovanému pohlednici s obrazem Hitlerovým bez závady doručila a že v době činu obžalovaného nebyla strana DNSAP. ještě rozpuštěna, jsou naprosto nerozhodny. Strana DNSAP. byla rozpuštěna právě pro svůj program, ke kterému se obžalovaný hlásí. Předpoklad obžalovaného, že může veřejně beztrestně vyznávatí to, čeho se domáhala strana DNSAP., aniž byla tehdy ještě rozpuštěna, a že může ve svém bytě vyvěsiti pohled, který mu pošta bez závady doručila, nebyl by než omylem o právním významu činu obžalovaného, čili výsledkem neznalosti zákona, která podle §§ 3, 233 tr. z. pachatele trestného činu neomlouvá. Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti a uznati jak vpředu uvedeno.

Čís. 5383.

Ustanovení § 1 zákona o maření exekuce v každém případě předpokládá, že trestným činem pachatelovým bylo postavení věřitelovo zhoršeno.

Převzetí zabavených věcí podle § 271 ex. ř. je podle zkušeností pro věřitele výhodnějším způsobem jich zpeněžení než prodej veřejnou dražbou. Zákonný postup a provedení tohoto způsobu (§ 271 ex. ř.) zpeněžení zabavených věcí předpokládá, že na místo věcí vypadnuvších z majetku dlužníka nastoupí útržek pocházející ze jmění přejímatelova.

Byl-li přejímací návrh fingován a byla-li přejímací cena uhrazena ze jmění dlužníka, jde o zřejmé zkrácení věřitelů, jež má býti povahy trvalé (nikoli přechodné, jaké má na mysli § 1 zákona o maření exekuce) a trestnost tohoto postupu je zkoumati s hlediska jiných předpisů trestního zákona (§ 205 a) tr. z.).

(Rozh. ze dne 30. září 1935, Zm I 284/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaných G. P. a B. L. do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 25. ledna 1935, jímž byli uznáni vinnými: G. P. přečinem maření exekuce podle § 1 zák. ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. z., a B. L. přečinem spoluviny na maření exekuce podle § 5 tr. z. a § 1 zák. ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. z., napadený rozsudek zrušil jako zmatečný a vrátil věc soudu nalézacímu k novému projednání a rozhodnutí.

Z d ů v o d ů:

Zmatečným stížnostem obou obžalovaných, uplatňujícím s hlediska zmatku čís. 9 a) § 281 tr. ř., že ve zjištěném skutkovém ději není obsažena skutková podstata zažalovaných přečinů ani po stránce objektivní, ani subjektivní, nelze upříti oprávnění.

Nalézací soud zjistil, že proti obžalovanému G. P. jako členu divadla V. v K., společnosti s ručením obmezeným, jež sestávala z G. P. a jeho manželky A. P., byla v roce 1933 vedena řada mobilárních exekucí a zabaveno zařízení kanceláře divadla V. K tomu sluší podotknouti, že exekuce byly vedeny přímo na »Divadlo V.«, společnost s ruč. obm. v P.-K., zastoupenou obžalovaným G. P. jako jednatelem a ředitelem. Obžalovaný G. P. doznal při hlavním přelíčení, že je spolu se svou manželkou společníkem a majitelem divadla V. V důsledku toho není pochyby o tom, že obžalovaný G. P. jako vedoucí jednatel (ředitel) společnosti s ručením obmezeným »Divadla V.« přichází při exekucích vedených na tuto společnost v úvahu jako trestně odpovědný zástupce tohoto podniku a tudíž přímý pachatel přečinu podle § 1 zákona o maření exekuce. Soud dále zjistil, že dne 21. července 1933 podala správa divadla V., správně »Divadlo V.«, společnost s ručením obmezeným, u okresního soudu exekučního v P. návrh ve smyslu § 271 ex. ř. na převzetí zabavených svršků obžalovaným B. L., že exekuční soud po provedení šetření usnesením ze dne 18. října 1933 schválil učiněný přejímací návrh a usnesením ze dne 20. listopadu 1933 nařídil odevzdání věcí přejímateli obžalovanému L., které se stalo dne 5. prosince 1933, kdy výkonný orgán na místě samém odevzdal věci plnomocníku obžalovaného L. Dru K. Dne 9. (správně 13.) listopadu 1933 podal Dr. K. jménem obžalovaného u berního úřadu v K. návrh na vyloučení věcí z berní exekuce, poukazuje k tomu, že věci ty od exekučního soudu převzal, a že jsou tudíž jeho vlastnictvím. Soud však zjistil, že k přejímacímu návrhu došlo tak, že vše provedl obžalovaný G. P. svým úředníkem Drem K., že dal

také k tomu potřebnou částku k převzetí věci a že obžalovaný L. byl jako příjemce pouze nastrčen. Ve skutečnosti věci zůstaly v kanceláři divadla V., obžalovaný G. P. jimi volně nakládá, ale věci na venek platí za vlastnictví obžalovaného L. Úmysl obžalovaných se nesl k tomu, přivoditi tento stav a znemožniti vedení mobilárních exekucí na tyto věci.

V tomto zjištěném skutkovém ději shledal nalézací soud trestnou činnost podle § 1 zákona o maření exekuce, resp. spoluvinu na ní, a to odstranění majetkových předmětů a vymyšlení právního jednání v příčině prodeje zabavených předmětů majetkových z volné ruky.

Zmateční stížnost obžalovaného G. P. vytýká rozsudku, že z něho není patrné, v čem spatřoval přesně trestnou činnost obžalovaných, zda v učinění a provedení návrhu na převzetí ve smyslu § 271 ex. ř., či v tom, že obžalovaný L. v dohodě s obžalovaným P. učinil vylučovací návrh u berního úřadu v K. Obžaloba kladla obžalovaným za vinu celý tento skutkový děj a z důvodů rozsudku se podává, že nalézací soud spatřuje trestnou činnost obžalovaných v celém tomto ději.

Ovšem o odstranění věci ve smyslu § 1 zákona o mař. exekuce tu nejde. Odstranění věci, totiž předání jich obžalovaným P. obžalovanému L-ovi, nebylo obžalobou vůbec zažalováno a také soud, jak z důvodů rozsudku jasně vyplývá, je nezjišťuje. Naopak obžaloba i nalézací soud stojí na stanovisku, že celý návrh na převzetí a jeho provedení bylo obžalovanými ve vzájemné dohodě pouze f i n g o v á n o a že ke skutečnému nabytí vlastnictví obžalovaným L. ku převzatým věcem ve skutečnosti nedošlo, a toto vlastnictví jest obžalovanými pouze předstíráno. V tom právě spatřovala obžaloba ono vymyšlené právní jednání obžalovaných a také — jak z výroku obžaloby i z jejích důvodů je patrné — tuto trestnou činnost stíhala. Nalézací soud — jak z důvodů rozsudku je patrné — rovněž spatřuje trestnou činnost obžalovaných v onom fingovaném provedení převzetí a předstírání vlastnictví tím nabytého obžalovaným L., ale ve výroku rozsudečném uvádí také trestnou činnost »odstranění předmětů majetkových«, ač tyto dvě trestné činnosti se vzájemně vylučují.

Zbývá tudíž pouze posouditi, zda ve zjištěném skutkovém ději je dána trestná činnost ve smyslu § 1 zák. o maření exekuce, po případě i podle § 5 tr. z.

Tu nutno uvážiti výsledek, jaký nastal, a jaký byl obžalovanými zamýšlen. Zákon o maření exekuce v § 1 předpokládá, že pachatel jedná v úmyslu, zcela nebo zčásti zmařiti uspokojení věřitele tou cestou, kterou se ho tento domáhal, to znamená, určitým exekučním prostředkem z určitého majetkového předmětu pachatelova. V každém případě předpokládá, že činem pachatelovým bylo postavení věřitelů zhoršeno. V souzeném případě šlo o exekuce mobilární a zabaveno bylo zařízení kanceláře v zájemném protokole přesně seznámené. Podle § 249 ex. ř. vykoná se exekuce na movité věci jejich zabavením a prodejem. Věřitel dochází uspokojení své pohledávky z peněz, jichž se docílí prodejem zabavených věcí. V tomto případě exekuce směřovaly k tomu, aby zabavené zařízení kanceláře bylo prodáno a z docíleného výtěžku aby byly uhrazeny vymáhané pohledávky podle ustanovení § 285 a násl. ex. ř.

Prodejem dostaly by se tyto věci přirozeně z majetku dlužníkovy a nemohly by již býti předmětem exekuce proti němu vedené. Došlo-li v souzeném případě ke zpeněžení zabavených věcí nikoli veřejnou dražbou, nýbrž jich převzetím podle § 271 ex. ř., nezměnilo se nic na uvedeném exekučním postupu a jeho důsledcích, ale rozhodně bylo docíleno stavu věřitelům příznivějšího, neboť přejímací ceny by se při veřejné dražbě nedocílilo. Jak z materiálů k exekučnímu řádu je patrné (díl I., str. 558, 559), byla veřejná dražba jako způsob zpeněžení myšlena pouze pro ty případy, kde by nebylo možno provést prodej z volné ruky, při němž se podle zkušeností docílí vždy lepší ceny. Převzetí zabavených věcí podle § 271 ex. ř. jako způsob zpeněžení bylo pak zavedeno proto, aby i u věcí, které nemají ceny bursovní nebo tržní, a u nichž prodej z volné ruky nebyl přípustný (§ 268 ex. ř.), nemuselo vždy dojít k veřejné dražbě jako jedinému způsobu zpeněžení. Dosavadní zkušenosti poukazovaly k tomu, že veřejná dražba jen v nejrůznějších případech vede k dosažení odhadní ceny. Při převzetí podle § 271 ex. ř. dostane se nejméně o čtvrtinu více než činí odhadní cena a příjemce kromě toho zaplatí ještě náklady odhadní a všechny dosud vzešlé exekuční náklady jdoucí na vrub dlužníkův. Materiál uvádějí doslovně: »Es ist so gut als sicher, dass, was hier geboten wird, durch die Fortsetzung des Versteigerungsverfahrens nicht erreicht werden kann«. Nové získané zkušenosti dávají tomuto názoru plně za pravdu. Při exekučních dražbách bylo docilováno tak nízkých nejvyšších podání, že muselo býti přikročeno k novelisaci § 277 ex. ř., stanovícího, že k podáním, která nedosahují alespoň třetiny vyvolací (odhadní — § 276 ex. ř.) ceny, nesmí býti přihlédáno, a zákonem ze dne 21. prosince 1932, čís. 1 Sb. z. a n. z roku 1933 stanoveno, že movité věci nemohou býti v exekuci zcizeny za cenu nedosahující alespoň jedné poloviny odhadní ceny (§ 1, odst. 1). Převzetí podle § 271 ex. ř. je pro věřitele daleko výhodnější, neboť vedle poměrně vysoké přejímací ceny zaplatí příjemce všem vymáhajícím věřitelům dosud vzešlé útraty exekuční. Převzetím zabavených věcí v souzeném případě obžalovaným L. nebylo proto uspokojení věřitelů společnosti »Divadlo V.«, kteří měli tyto věci exekučně zabaveny, nikterak zmařeno. To platí i o berním úřadě v K., který ze zabavených věcí měl k jednomu americkému psacímu stolu a k jedné pokladně časově předcházející zástavní práva, získaná berní exekucí, neboť exekuční soud při rozvrhu uznal tato časově předcházející zástavní práva a výtěžek připadající na tyto věci přikázal celý bernímu úřadu v K.

Výrokem odsuzujícím obžalované pro přečin podle § 1 zák. o maření exekuce, resp. pro spoluvinu na tomto přečinu, byl tedy porušen zákon a bylo ho nesprávně použito, pokud jde o otázku, zda skutek obžalovaným za vinu kladený je skutečně tímto přečinem (§ 281, čís. 9 a) tr. ř.). Proto bylo zmatečným stížnostem obou obžalovaných již z tohoto důvodu zmatečností vyhověti a napadený rozsudek zrušiti jako zmatečný. Zrušovací soud nemohl však hned rozhodnouti ve věci samé.

Účelem exekuce mobilární je, aby věřitelé došli uspokojení svých pohledávek tím, že zabavené věci movité budou zpeněženy některým ze způsobů uvedených exekučním řádem. Při zákonném postupu a provedení tohoto zpeněžení vypadnou z majetku dlužníkovy zabavené věci

movité a na jejich místo nastoupí útržek docílený při zpeněžení, který pochází ze jmění kupitelova (vydražitelova) tedy nikoli ze jmění dlužníkova, jak jasně plyne z ustanovení §§ 278, 180, 268, 271, 280 ex. ř. V souzeném případě, jak zjištěno, byla přejímací cena složena obžalovaným G. P., který ji vzal z podniku »Divadlo V.«, společnost s ručením obmezeným, tedy ze jmění dlužníkova. Po schválení přejímacího návrhu exekučním soudem byly zabavené předměty vydány přejímateli obžalovanému B. L. Tím tedy alespoň formálně vůči třetím osobám přešly z majetku dlužníkova do jmění přejímatelova, ač tento ze svého přejímací cenu neuhradil. V důsledku toho projevilo se tento fingovaný přejímací návrh vůči věřitelům tím způsobem, že ze jmění dlužníkova nejen vypadly předměty zabavené, nýbrž i jmění dlužníkovo zmenšilo se o přejímací cenu vzatou z podniku, takže zabavené předměty, vypadnuvše fingovaným převzetím z majetku dlužníkova, byly odňaty dalším zákrokům věřitelů, ač se za ně nedostalo věřitelům protihodnoty z majetku jich nabyvatele — přejímatele, jak se státi mělo při zákonném provedení tohoto způsobu zpeněžení. Věřitelé byli tímto protizákonným postupem zřejmě zkráceni ve svém uspokojení o částku odpovídající ceně předmětů zabavených, ježto zmíněným fingovaným postupem zmenšilo se o ně jmění dlužníkovo, aniž za ně přišla do majetku dlužníkova stejná protihodnota. Tato újma, způsobená věřitelům v jejich uspokojení, měla býti zjevně povahy trvalé (nikoliv jen přechodné, kterou má na mysli ustanovení § 1 zákona o maření exekuce). Při tom nerozhoduje, že věřitelé po odkrytí fingovaného převzetí mohli by je bráti v odpor zákonnými prostředky.

Hledíc pak tomu, že podle zjištění rozsudkových byla proti podniku vedena řada exekucí, na něž i obžaloba poukazovala, a že všichni věřitelé nebyli plně uspokojeni, nevylučuje vylíčený stav věci, že by o činu obžalovaných mohlo býti uvažováno s hlediska jiného předpisu trestního zákona, než na který zněla obžaloba (§ 262 tr. ř.), totiž případně, pokud jde o obžalovaného G. P., s hlediska § 205 a) tr. z. («— jinak své jmění zmenší —»), resp. §§ 8, 205 a) tr. z., a ohledně obžalovaného B. L. s hlediska §§ 5, 205 a) tr. z., resp. §§ 5, 8, 205 a) tr. z. Proto zrušovací soud omezil se toliko na zrušení rozsudku a věc vrátil k novému projednání a rozhodnutí první stolice, ježto skutkový stav vyžaduje doplnění a příslušných zjištění jak po stránce objektivní v příčině celkového majetkového stavu dlužníkova v době závadného činu, tak zejména i po stránce subjektivní.

Čís. 5384.

Pojednával a rozhodol-li odvolací súd o odvolaní len v rozsahu, na ktorý ho zvolený obhájca obžalovaného obmedzil, bez toho, že by bol preukázaný súhlas obžalovaného (§ 394, odst. 3 tr. p.) so zpäťvzatím odvolania v druhých smeroch, zavinił zmätok podľa § 384, čís. 4 tr. p.

(Rozh. zo dňa 2. októbra 1935, Zm III 202/35.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti J. B. a spol., obžalovaným zo zločinu násilia proti orgánu vrchnosti a ťažkého telesného ublíženia,